

Gaver til børn med afgiftsbesparelse til følge[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen,
Advotax Advokatfirma*

Gaver til børn – og herunder muligheden for at spare afgifter – ligger mange forældre på sinde. Men ikke alle fremgangsmåder fører til det ønskede resultat. Nogle modeller kan endog føre til det modsatte resultat.

I 1995 blev gennemført en omfattende reform af reglerne om gave- og arveafgift. Afgiften af arv og gave blev i denne forbindelse lempet væsentligt på forskellige måder.

Med reformen blev fastsat de gældende regler, hvor gaver og arv indenfor den nærmeste familie som udgangspunkt skal berigtiges med en afgift på 15 pct. Endvidere blev fastsat regler om et bundfradrag ved beregning af gaver indenfor den nærmeste familie og ved beregning af boafgift (arveafgift).

Det er således bl.a. velkendt, at der ved gaver fra en forældre til børn, børnebørn m.v. er et bundfradrag på aktuelt 67.100 kr. Bundfradraget gælder for hver gavegiver og for hvert barn. Forældre kan således i 2020 hver især give et barn en gave på 67.100 kr., eller i alt 134.200 kr. afgiftsfrit. Og dette beløb kan forældre give til ethvert af deres børn afgiftsfrit. I en familie med 4 børn kan forældrene således gaveoverdrage et beløb på i alt 536.800 kr. afgiftsfrit til børnene. Samme regler gælder for bedsteforældres gaver til børnebørn, oldebørn m.v.

Består gaven ikke i likvide midler, skal gaven værdiansættes til handelsværdien ved afgiftsberegningen. Forærer forældre gaver til et barn i form af eksempelvis aktier, indbo eller andet aktiv, skal aktivet som det klare udgangspunkt værdiansættes til handelsværdien på gaveoverdragelsestidspunktet.

Det er imidlertid helt afgørende, at der er tale om reelle gaver, dvs. overførsel af økonomiske værdier til gavemodtageren. Kravet er indlysende, men kan alligevel volde

Lørdagsartiklen 21. november 2020

problemer i tilfælde, hvor gavegiveren på den ene side gerne vil opnå en afgiftsbesparelse, men på den anden side har lidt vanskeligt ved at give slip på værdierne.

Lidt for kreativ model

En sådan ambivalent holdning til en gaveoverdragelse har i praksis affødt den gavemoddel, at gavegiveren udsteder et gældsbrev til gavemodtageren, hvor gavegiveren erklærer at skyldte gavemodtageren er beløb svarende til eksempelvis bundgrænsen for gaver det pågældende år.

Eller med et eksempel: En forældre erklærer i et gældsbrev etableret i 2020 at skyldte barnet 67.000 kr. Tanken er herefter, at barnet på et givet, senere tidspunkt skal kunne forlange gaven udbetalt og da afgiftsfrit. Har forældren f.eks. hvert år i 10 år udstedt et gældsbrev på 50.000 til barnet, er det tanken, at barnet i år 10 kan modtage 500.000 kr. afgiftsfrit til køb af en ejerbolig. I mellemtiden har forældren haft beløbet til rådighed.

Andre sete modeller har været, at gaven skal udbetales, når forældrene falder væk, således at forældrenes formue kan overgå til børnene som arv helt eller delvist afgiftsfrit. Tanken er her, at barnet kan kræve forældrenes gæld ifølge gældsbrevene udbetalt ved dødsboskiftet – ikke som en afgiftspligtig arv – men som indfrielse af en gæld til barnet.

I gave- og boafgiftsloven er imidlertid fastsat udtrykkelige regler om, at sådanne konstruktioner skal tilsidesættes ved afgiftsberegningen. Afgiften ved en konkret overførsel fra gavegiver til gavemodtager vil altså blive opgjort uden hensyntagen til gældsbrevene. I det ovennævnte eksempel om årligt udstedte gældsbreve på 50.000 kr. over en 10-årig periode, vil afgiften således ikke blive beregnet som forelå der betaling af en gæld til barnet på 500.000 kr. i år 10. Afgiften vil i stedet blive beregnet ud fra den forudsætning, at der er ydet en gave på 500.000 kr. i år 10. Den løbende gave i form af påtagelse af en gæld anses således som en nullitet.

Resultatet er således for det første, at der ikke opnås den forventede afgiftsbesparelse. Værre er det imidlertid, at familien har sat 10 års ”bundfradrag” over styr, da det jo i sagens natur ikke er muligt at give gaver med tilbagevirkende kraft i afgiftsmæssig henseende.

— o —